Publicatieblad
van de Europese Unie

NL
C-serie

C/2025/2773

20.5.2025

ADVIES VAN DE COMMISSIE

van 4 april 2025

inzake de statuten, het reglement van orde, met inbegrip van het reglement van orde inzake raadpleging van belanghebbenden en de ledenlijst van het Europees netwerk van waterstofnetwerkbeheerders

(Slechts de tekst in de Engelse taal is authentiek)

(C/2025/2773)

I. ALGEMEEN

Artikel 57, lid 10, van Verordening (EU) 2024/1789 van het Europees Parlement en de Raad ([1]) bepaalt dat de Europese Commissie aan het Europees netwerk van waterstofnetbeheerders advies moet uitbrengen over zijn ontwerpen van statuten, reglement van orde en de ledenlijst.

Het Europees netwerk van waterstofnetbeheerders (European Network of Network Operators for Hydrogen, hierna "ENNOH") heeft op 30 augustus 2024 zijn statuten en reglement van orde, met inbegrip van het reglement van orde inzake raadpleging van belanghebbenden en de ledenlijst, ingediend bij de Europese Commissie en het Agentschap voor de samenwerking tussen energieregulators (hierna "ACER").

ACER heeft op 18 december 2024 een advies uitgebracht over de statuten, het reglement van orde, met inbegrip van het reglement van orde inzake raadpleging van belanghebbenden en een ledenlijst, rekening houdend met de resultaten van een openbare raadpleging, en heeft dat advies op 19 december bij de Commissie ingediend (hierna "advies van ACER" ([2])).

Rekening houdend met het advies van ACER van 18 december 2024 verstrekt de Commissie hierbij het volgende advies over de ledenlijst, de statuten en het reglement van orde van het ENNOH.

II. BEOORDELING

II.1. Doel en activiteiten — Artikel 4 van de statuten

II.1.1. *Inhoud*

In artikel 57 van Verordening (EU) 2024/1789 zijn de doelstellingen van het ENNOH vastgesteld, met inbegrip van klimaatgerelateerde doelstellingen (artikel 57, li 6). Tegelijkertijd wordt in artikel 4, lid 1, van de statuten het doel van het ENNOH gedefinieerd, dat een afspiegeling is van de formulering van artikel 57, lid 1, van Verordening (EU) 2024/1789, maar zonder vermelding van de verplichting om klimaatdoelstellingen te ondersteunen.

II.1.2. *Advies van ACER*

ACER merkt op dat het weglaten van de klimaatgerelateerde doelstellingen uit de statuten niet consistent is met Verordening (EU) 2024/1789 en onbedoeld kan leiden tot een verenging van het toepassingsgebied van de activiteiten van het ENNOH. Ook belanghebbenden in de openbare raadpleging van ACER wezen op de noodzaak om de doelstellingen en activiteiten van het ENNOH af te stemmen op de decarbonisatie- en duurzaamheidsdoelstellingen van de EU, onder meer door de nadruk te leggen op de prioriteit van hernieuwbare waterstof en het gebruik ervan in sectoren die moeilijk koolstofvrij kunnen worden gemaakt. ACER beveelt daarom aan deze doelstellingen uitdrukkelijk toe te voegen aan het doel van het ENNOH zoals omschreven in artikel 4, lid 1, van de statuten.

II.1.3. *Advies van de Commissie*

Artikel 3 van Verordening (EU) 2024/1789 bevat duidelijke beginselen voor de organisatie van waterstofmarkten, met inbegrip van klimaatgerelateerde doelstellingen (marktwerking en netplanning moeten bijvoorbeeld prioriteit verlenen aan het gebruik van waterstof in moeilijk koolstofvrij te maken sectoren en moeten de verwezenlijking van de klimaat- en energiedoelstellingen van de Unie vergemakkelijken).

Concluderend is de Commissie van mening dat artikel 4 van de statuten moet worden gewijzigd om daarin klimaatgerelateerde doelstellingen op te nemen.

([1]) Verordening (EU) 2024/1789 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juni 2024 inzake de interne markten voor hernieuwbaar gas, aardgas en waterstof, tot wijziging van de Verordeningen (EU) nr. 1227/2011, (EU) 2017/1938, (EU) 2019/942 en (EU) 2022/869 en Besluit (EU) 2017/684, en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 715/2009 (PB L, 2024/1789, 15.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1789/oj).

([2]) Advies nr. 10/2024 van het Agentschap van de Europese Unie voor de samenwerking tussen energieregulators van 19 december 2024, ACER Opinion 10-2024 on ENNOH's statutory documents.

II.2. **Leden van de vereniging — Artikelen 6 en 7 van de statuten en artikel 2 van het reglement van orde**

II.2.1. *Inhoud*

In artikel 57 van Verordening (EU) 2024/1789 is bepaald dat het ENNOH bestaat uit waterstoftransmissienetbeheerders (hierna "netbeheerders") die op grond van artikel 71 van Richtlijn (EU) 2024/1788 van het Europees Parlement en de Raad ([3]) zijn gecertificeerd. De wetgeving voorziet ook in overgangsbepalingen, rekening houdend met het feit dat de zich ontwikkelende waterstofmarkt in opkomst is. Meer in het bijzonder wordt een overgangsperiode vastgesteld door in artikel 57, lid 3, te bepalen dat netbeheerders van bij de aanvang van de door de regulerende instantie uitgevoerde certificeringsprocedure in aanmerking komen voor het lidmaatschap van het ENNOH. Voor dit lidmaatschap gelden de volgende voorwaarden:

vervolgens, binnen 24 maanden nadat zij lid zijn geworden van het ENNOH, positief worden gecertificeerd overeenkomstig artikel 14 van deze verordening en artikel 71 van Richtlijn (EU) 2024/1788, en

binnen vier jaar nadat zij lid zijn geworden van het ENNOH, ten minste een waterstofinfrastructuurproject met een definitief investeringsbesluit ontwikkelen.

Artikel 7 van de ontwerpstatuten breidt de toelatingscriteria echter verder uit dan wat in de wetgeving is opgenomen, door een extra categorie van "oprichtende leden" in te voeren en te bepalen dat "de vereniging is ingesteld door de oprichtende leden". Voorts bepaalt artikel 2, lid 3, van het ontwerpreglement van orde dat de certificeringsprocedure voor oprichtende leden wordt geacht van start te zijn gegaan zodra een oprichtend lid een kopie indient van een verzoek aan de regulerende instantie tot inleiding van de certificeringsprocedure.

De lidstaten moeten Richtlijn (EU) 2024/1788, met inbegrip van artikel 71 inzake certificering, binnen een termijn van twee jaar, die eindigt op 5 augustus 2026, omzetten in hun nationale wetgeving. Dit omvat ook de vaststelling van nationale wetgeving die de regelgevende instanties de nodige bevoegdheden verleent om het certificeringsproces uit te voeren.

II.2.2. *Advies van ACER*

ACER stelt drie belangrijke kwesties aan de orde die betrekking hebben op het lidmaatschap van het ENNOH.

Ten eerste bepaalt artikel 57, lid 3, van Verordening (EU) 2024/1789 volgens ACER duidelijk dat het ENNOH moet bestaan uit overeenkomstig artikel 71 van Richtlijn (EU) 2024/1788 gecertificeerde netbeheerders. Dit certificeringsvereiste is impliciet aanwezig in de ontwerpstatuten. Om dubbelzinnigheid te voorkomen, beveelt ACER echter aan om duidelijkere bewoordingen te gebruiken door in artikel 6, lid 1, van de statuten uitdrukkelijk te vermelden dat de leden van het ENNOH moeten worden gecertificeerd overeenkomstig artikel 71 van Richtlijn (EU) 2024/1788. ACER beveelt ook aan om in de statuten te verduidelijken dat, in afwijking van artikel 57, lid 3, van Verordening (EU) 2024/1789, een netbeheerder die een afwijking van artikel 68 van Richtlijn (EU) 2024/1788 betreffende het ontvlechtingsvereiste geniet, ook in aanmerking komt voor het lidmaatschap van het ENNOH, onder de voorwaarden van artikel 57, lid 4, van de verordening.

Ten tweede zou volgens ACER het toelaten tot het ENNOH van oprichtende leden zonder formele inleiding van de certificeringsprocedure als bedoeld in artikel 57 van Verordening (EU) 2024/1789, maar op basis van een verzoek om certificering dat de onderneming krachtens het nationale recht aan de nationale regulerende instantie richt, de rechtsgrondslag voor de oprichting van het ENNOH ondermijnen en twijfel doen rijzen over de legitimiteit van zijn prestaties. Dit kan leiden tot problemen met betrekking tot de geloofwaardigheid en aanvaarding van de werkzaamheden van het ENNOH, aangezien belanghebbenden zich in eerste instantie kunnen afvragen of de oprichting van de vereniging wettig verlopen is.

ACER merkt voorts op dat het in de statuten en het reglement van orde voorgestelde proces grotendeels afhangt van de wijze waarop de regulerende instantie reageert op het verzoek om inleiding van de certificeringsprocedure. Aangezien de regelgevende instantie mogelijk nog niet de wettelijke bevoegdheid heeft om dergelijke verzoeken te behandelen voordat de richtlijn in nationaal recht is omgezet, zullen deze verzoeken waarschijnlijk niet-ontvankelijk worden verklaard.

ACER wijst ook op het risico dat oprichtende leden hun lidmaatschap kunnen verliezen als zij nog niet zijn gecertificeerd binnen een periode van twee jaar nadat zij lid van het ENNOH zijn geworden. Volgens ACER is dit risico niet onbeduidend, aangezien de lidstaten tot 5 augustus 2026 de tijd hebben om de richtlijn om te zetten. Deze aanpak dreigt ook de bezorgdheid over de start van een doeltreffende en soepele werking van het ENNOH alleen maar uit te stellen tot augustus 2026.

([3]) Richtlijn (EU) 2024/1788 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juni 2024 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markten voor hernieuwbaar gas, aardgas en waterstof, tot wijziging van Richtlijn (EU) 2023/1791 en tot intrekking van Richtlijn 2009/73/EG (PB L, 2024/1788, 15.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1788/oj).

ACER presenteert daarom een alternatieve en pragmatische aanpak, bestaande uit een gedeeltelijke maar snelle omzetting van de richtlijn in de lidstaten, gericht op de ontbrekende nationale regels inzake certificering van netbeheerders. Hoewel de bovengenoemde juridische bezwaren zo weggewerkt zouden zijn, begrijpt ACER dat het initiatief voor een dergelijke oplossing niet bij het ENNOH en zijn leden ligt.

ACER erkent dat het verschil in timing tussen de vereisten voor de oprichting van het ENNOH en de omzetting van Richtlijn (EU) 2024/1788 op nationaal niveau een aanzienlijke uitdaging vormt voor een doeltreffende werking van het ENNOH tijdens deze beginperiode. Volgens ACER wordt dit probleem in de ontwerpstatuten aangepakt door naar een praktische oplossing te streven om de tijdige oprichting van het ENNOH te ondersteunen, zonder beperkt te worden door de termijn van twee jaar waarover de lidstaten beschikken om de certificeringsbepalingen van de richtlijn in hun nationale wetgeving om te zetten.

Ten derde wijst ACER ook op het risico dat de omzetting van de richtlijn in de verschillende lidstaten volgens verschillende snelheden zou verlopen, wat kan leiden tot een ongelijke regionale vertegenwoordiging van exploitanten binnen het ENNOH in de beginfase, waardoor de representatieve aard van de werkmethoden van het ENNOH, zoals beoogd door de EU-wetgever, in gevaar kan worden gebracht ([4]).

ACER beveelt daarom aan dat de leden van het ENNOH dit risico, indien het zich zou voordoen, te beperken door zoveel mogelijk contact te zoeken met potentiële leden die nog niet in staat zijn toe te treden maar die dat naar verwachting in de toekomst zullen doen. Dit kan naar mening van ACER het best worden bereikt door potentiële leden proactief te betrekken bij de voorbereiding van de eerste werkresultaten van het ENNOH en rekening te houden met alle relevante belangen op het gebied van waterstof. ACER voegt eraan toe dat een dergelijke samenwerking buiten de voorschriften van de statuten zou plaatsvinden.

II.2.3. *Advies van de Commissie*

De Commissie heeft verschillende opmerkingen met betrekking tot de artikelen 6 en 7 van de ontwerpstatuten en artikel 2 van het ontwerpreglement van orde.

Ten eerste bepaalt artikel 57, lid 3, van Verordening (EU) 2024/1789 duidelijk dat het ENNOH moet bestaan uit overeenkomstig artikel 71 van Richtlijn (EU) 2024/1788 gecertificeerde netbeheerders. De Commissie is het met ACER eens dat in de statuten een duidelijke verwijzing naar de certificering van netbeheerders ontbreekt.

Om dit probleem aan te pakken, beveelt de Commissie aan:

— duidelijkere bewoordingen te gebruiken door in artikel 6, lid 1, van de statuten uitdrukkelijk te vermelden dat de leden van het ENNOH moeten worden gecertificeerd overeenkomstig artikel 71 van Richtlijn (EU) 2024/1788, en

— in de statuten te verduidelijken dat, in afwijking van artikel 57, lid 3, van Verordening (EU) 2024/1789, een netbeheerder die een afwijking van artikel 68 van Richtlijn (EU) 2024/1788 betreffende het ontvlechtingsvereiste geniet, ook in aanmerking komt voor het lidmaatschap van het ENNOH, onder de voorwaarden van artikel 57, lid 4, van de verordening.

Ten tweede erkent de Commissie de moeilijkheden voor de doeltreffende werking van het ENNOH in de beginfase, die het gevolg zijn van het verschil in timing tussen de vereisten voor de oprichting van het ENNOH en de omzetting van Richtlijn (EU) 2024/1788 op nationaal niveau. De omzetting is een voorwaarde voor de inleiding en afhandeling van de certificering van netbeheerders door de regelgevende instanties in de lidstaten.

Tegelijkertijd is de Commissie van mening dat de regels in de artikelen 6 en 7 van de ontwerpstatuten en artikel 2 van het ontwerpreglement van orde verschillen van die van artikel 57 van Verordening (EU) 2024/1789, waarin duidelijk wordt aangegeven aan welke eisen waterstofnetbeheerders moeten voldoen om in aanmerking te komen voor het ENNOH-lidmaatschap. Met de ontwerpstatuten wordt ernaar gestreefd dat oprichtende leden, namelijk bedrijven die momenteel als gastransmissiesysteembeheerders in de lidstaten actief zijn, lid van het ENNOH kunnen worden zonder te voldoen aan de vereisten van artikel 57 van Verordening (EU) 2024/1789.

De Commissie is het met ACER eens dat een gedeeltelijke en snelle omzetting van de richtlijn, gericht op de bepalingen inzake ontvlechting en de certificering van netbeheerders, een alternatieve oplossing zou zijn. De Commissie merkt echter op dat het initiatief voor een dergelijke oplossing niet ligt bij de ondernemingen die het ENNOH oprichten, maar bij de lidstaten.

Gezien het bovenstaande is de Commissie van oordeel dat de ontwerpstatuten, het ontwerpreglement van orde en de ontwerplijst van leden moeten worden gewijzigd om ervoor te zorgen dat alle ENNOH-leden voldoen aan de toelatingscriteria, wat betekent dat zij gecertificeerd zijn of het certificeringsproces zijn gestart, zoals bepaald in artikel 57 van Verordening (EU) 2024/1789.

([4]) Zie overweging 78 van Verordening (EU) 2024/1789.

Ten derde is de Commissie het eens met ACER dat de omzetting van de richtlijn in de lidstaten volgens verschillende snelheden verloopt, wat kan leiden tot een ongelijke regionale vertegenwoordiging van exploitanten binnen het ENNOH in de beginfase, waardoor de representatieve aard van de werkmethoden van het ENNOH, zoals beoogd door de EU-wetgever, in gevaar kan komen.

De Commissie beveelt het ENNOH aan om zoveel mogelijk contact op te nemen met die netbeheerders die potentiële leden zijn en naar verwachting in de nabije toekomst waarschijnlijk zullen toetreden tot het ENNOH. Aangezien een dergelijke samenwerking buiten de statutaire voorschriften zou plaatsvinden, zijn er geen wijzigingen van de ontwerpstatuten of het ontwerpreglement van orde nodig. Tegelijkertijd moet het ENNOH onafhankelijk optreden en de nodige transparantie bieden om een kostenefficiënte ontwikkeling en exploitatie van het toekomstige EU-waterstofpijpleidingnet mogelijk te maken.

De Commissie merkt op dat de lidstaten op grond van artikel 57, lid 5, van Verordening (EU) 2024/1789 een entiteit kunnen voordragen als geassocieerde partner binnen het ENNOH. Dit vergemakkelijkt de formele betrokkenheid van potentiële leden bij de ontwikkeling van de eerste werkresultaten van het ENNOH, door hen een duidelijk omschreven en gestructureerde rol te geven totdat hun certificering als netbeheerder is voltooid.

II.3. **Toevoeging van nieuwe leden en overdracht van lidmaatschap — Artikelen 7 en 8 van de statuten**

II.3.1. *Inhoud*

Artikel 7 van de ontwerpstatuten bepaalt dat de algemene vergadering van het ENNOH beslist over de toelating van nieuwe leden. Voorts heeft de algemene vergadering de discretionaire bevoegdheid om een lidmaatschapsverzoek af te wijzen, mits haar besluit gerechtvaardigd is, zonder evenwel criteria voor de afwijzing van een aanvraag vast te stellen.

Evenzo machtigt artikel 8 van de ontwerpstatuten de algemene vergadering om te beslissen over een verzoek tot overdracht van lidmaatschap aan een entiteit die aan de lidmaatschapscriteria van het ENNOH voldoet. De algemene vergadering moet een dergelijk besluit nemen op basis van een aanbeveling van de raad van bestuur van het ENNOH. De statuten bevatten echter geen criteria om een dergelijk besluit op te baseren.

II.3.2. *Advies van ACER*

ACER uit zijn bezorgdheid over de discretionaire bevoegdheden die aan de algemene vergadering van het ENNOH zijn verleend bij het toelaten van nieuwe leden of het nemen van besluiten over de overdracht van lidmaatschap, met name de mogelijkheid om een netbeheerder van de EU af te wijzen om andere redenen dan niet-nakoming van de criteria om voor lidmaatschap in aanmerking te komen als bedoeld in artikel 57 van Verordening (EU) 2024/1789.

Volgens ACER kan dit in strijd zijn met artikel 57, lid 1, van de verordening, dat alle netbeheerders machtigt om via het ENNOH samen te werken op het niveau van de Unie, en nieuwe leden benadeelt ten opzichte van de oprichtende leden.

ACER beveelt daarom aan dat het besluit van de algemene vergadering over de toelating van nieuwe leden en de overdracht van leden beperkt blijft tot een controle of de kandidaat-leden EU-netbeheerders zijn in de zin van de richtlijn en de certificeringsprocedure in een van de lidstaten zijn gestart. Indien aan deze voorwaarden is voldaan, moet de algemene vergadering de nieuwe leden toelaten of overdrachten zonder enige discretie toestaan.

II.3.3. *Advies van de Commissie*

De Commissie is het met ACER eens dat indien de algemene vergadering van het ENNOH de discretionaire bevoegdheid krijgt om te beslissen over lidmaatschapsaanvragen en -overdrachten, de netbeheerders van de EU kunnen worden verhinderd hun verplichting uit hoofde van artikel 57, lid 1, van Verordening (EU) 2024/1789 na te komen, namelijk dat zij via het ENNOH moeten samenwerken op het niveau van de Unie.

De Commissie beveelt daarom aan de artikelen 7 en 8 van de ontwerpstatuten te wijzigen om de rol van de algemene vergadering van het ENNOH bij de toelating van nieuwe leden en de overdracht van lidmaatschap te beperken tot een controle of aan de lidmaatschapscriteria van artikel 57 van Verordening (EU) 2024/1789 is voldaan.

II.4. **Waarnemers — Artikel 14 van de statuten**

II.4.1. *Inhoud*

Artikel 14 van de ontwerpstatuten bepaalt dat het ENNOH waarnemers kan hebben. De status van waarnemer kan worden toegekend aan een netbeheerder van de EU die in zijn lidstaat een afwijking van bepaalde vereisten van Richtlijn (EU) 2024/1788 geniet, aan entiteiten die als netbeheerder optreden in niet-EU-landen die partij zijn bij het Verdrag tot oprichting van de Energiegemeenschap of bij het Verdrag tot oprichting van de Europese Vrijhandelsassociatie (EVA).

Waarnemers kunnen, met bepaalde beperkingen, deelnemen aan de activiteiten van het ENNOH. Overeenkomstig artikel 14, lid 3, van de ontwerpstatuten mogen zij de bijeenkomsten van de algemene vergadering bijwonen, weliswaar zonder stemrecht, en kunnen zij ook deelnemen aan de werkgroepen van het ENNOH, voor zover dit door de raad van bestuur wordt toegestaan.

II.4.2. *Advies van ACER*

ACER ziet waarde in het verlenen van de status van waarnemer aan entiteiten uit landen die samenwerkingsovereenkomsten met de EU hebben gesloten, met name die landen die het derde energiepakket al hebben omgezet of daarmee bezig zijn, aangezien deze in de toekomst waarschijnlijk ook het nieuwe EU-rechtskader voor waterstof zullen omzetten. Om dezelfde reden is ACER echter van mening dat landen die het relevante EU-acquis op energiegebied niet toepassen en niet voornemens zijn het aan te nemen en toe te passen, niet aan de activiteiten van het ENNOH mogen deelnemen of niet via waarnemers aan de werkingsresultaten van het ENNOH mogen bijdragen. Verder kan het ENNOH volgens ACER met het oog op samenwerking met netwerkexploitanten uit derde landen bilaterale overeenkomsten sluiten, zoals uiteengezet in artikel 26 van het ontwerpreglement van orde. Deze overeenkomsten maken de uitwisseling van de nodige informatie en de coördinatie van acties mogelijk, zonder toegang te verlenen tot de interne structuren van het ENNOH.

ACER beveelt aan de status van waarnemer te beperken tot als netbeheerder optredende ondernemingen uit derde landen die partij zijn bij het Verdrag tot oprichting van de Energiegemeenschap of de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte (EER).

II.4.3. *Advies van de Commissie*

Het ENNOH zal specifieke taken hebben uit hoofde van Verordening (EU) 2024/1789. Bijgevolg mogen alleen belanghebbenden, waaronder waterstofnetbeheerders, uit derde landen die de EU-wetgeving toepassen, in aanmerking komen om deel te nemen aan de uitvoering van die taken, zelfs als waarnemer. De Commissie is het eens met ACER en beveelt aan de ontwerpstatuten te wijzigen om de status van waarnemer te beperken tot als netbeheerder optredende ondernemingen uit derde landen die partij zijn bij het Verdrag tot oprichting van de Energiegemeenschap of de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte (EER).

De Commissie beveelt voorts aan om in de statuten de regels te verduidelijken voor de deelname van waarnemers aan de algemene vergadering, de raad van bestuur en de werkstructuren van het ENNOH (bv. werkgroepen). Dergelijke regels moeten voorkomen dat waarnemers ongewenste invloed hebben op de besluitvorming van het ENNOH, rekening houdend met het feit dat de belangrijkste rol van het ENNOH erin bestaat de EU-mandaten uit te voeren en EU-doelstellingen te bevorderen. Dit moet onder meer inhouden dat het kader inzake vertrouwelijkheid voor waarnemers en de regels inzake het beheer van de toegang van waarnemers tot informatie (soorten informatie die toegankelijk zijn voor waarnemers) worden versterkt om te voorkomen dat informatie die de belangen van de EU zou kunnen schaden, openbaar wordt gemaakt.

II.5. **Samenstelling van het bestuur**

II.5.1 *Inhoud*

Artikel 29 van de ontwerpstatuten voorziet in de verkiezing van maximaal 17 leden van de raad van bestuur. De verkiezing van de raad van bestuur omvat een proces in drie stappen, met vooraf toegewezen zetels om lidstaten te belonen die in waterstof investeren. Bij de verkiezing van de raad van bestuur moet de algemene vergadering echter rekening houden met een evenwichtige vertegenwoordiging van de netbeheerders. Het criterium in de ontwerpstatuten, zoals herhaald in het ontwerpreglement van orde, verplicht de algemene vergadering om bij de keuze van de voorzitter, de vicevoorzitters en de leden van de raad van bestuur sterk de nadruk te leggen op het bereiken van een billijk en redelijk regionaal evenwicht tussen de leden, en te zorgen voor een eerlijke en redelijke vertegenwoordiging van netbeheerders uit kleinere lidstaten.

Voorts bepaalt artikel 16, lid 2, van het ontwerpreglement van orde dat kandidaten voor een functie als lid, vicevoorzitter en voorzitter van de raad van bestuur worden gekozen uit de werknemers van de lid-netbeheerders of van de moedermaatschappijen die gerechtigd zijn de lid-netbeheerder wettelijk te vertegenwoordigen.

II.5.2. *Advies van ACER*

Ten eerste merkt ACER op dat het beginsel van regionaal evenwicht tot doel heeft het driestappensysteem te beperken door middel van de regel dat de toewijzing van vooraf toegewezen zetels er niet toe mag leiden dat regio's meer zetels krijgen dan gerechtvaardigd zou zijn vanwege een billijke en redelijke regionale verdeling. ACER voegt daaraan toe dat het verkiezingsproces in drie stappen, dat bedoeld is om pioniers te belonen, weliswaar duidelijk is beschreven in de statuten, maar dat het specifieke effect van het beginsel van regionaal evenwicht op het verkiezings- en stemmechanisme onduidelijk blijft.

Om de transparantie te vergroten, beveelt ACER aan dit aspect nader uit te werken, hetzij in de statuten zelf, hetzij ten minste in een document met richtsnoeren dat indien nodig beschikbaar wordt gesteld aan belanghebbenden. Indien deze laatste aanpak wordt gevolgd, moeten de richtsnoeren en eventuele latere herzieningen bij de vaststelling daarvan aan ACER en de Commissie worden medegedeeld.

Ten tweede acht ACER het ook redelijk dat de vier zetels die aan de leidende lidstaten zijn toegewezen, beperkt zijn in de tijd en zullen aflopen bij de invoering van een alternatief systeem dat deze staten dan zal belonen door de herverdeling van de stemmen in de algemene vergadering (de zogenaamde Grid Significance Factor als bedoeld in artikel 24, leden 5 en 6, van de ontwerpstatuten en artikel 13 van het ontwerpreglement van orde). ACER erkent dat de omvang van de investeringskosten en de onzekerheid omtrent de toekomstige ontwikkeling van de waterstofmarkt een overweging kunnen zijn om de gegarandeerde zetel een langere duur te verlenen die in verhouding staat tot deze factoren. Toch kan ook worden betwijfeld of een dergelijke zetel permanent moet worden gegarandeerd. ACER beveelt daarom aan uitdrukkelijk te voorzien in een toekomstige herziening van deze regel.

II.5.3. *Advies van de Commissie*

De Commissie erkent dat het moeilijk is een evenwicht te vinden tussen de noodzaak van een billijk en redelijk regionaal evenwicht tussen de leden bij de keuze van de voorzitter, de vicevoorzitters en de leden van de raad van bestuur, en te zorgen voor een eerlijke en redelijke vertegenwoordiging van netbeheerders uit kleinere lidstaten, en tegelijkertijd de leidende lidstaten te belonen rekening houdend met de onzekerheid in de ontwikkeling van de toekomstige waterstofmarkt. Het verkiezingsproces van de raad van bestuur is een belangrijk onderdeel in de statuten van het ENNOH, waar deze inspanning duidelijk wordt.

Rekening houdend met het advies van ACER beveelt de Commissie aan de statuten te wijzigen om:

— te zorgen voor meer transparantie, door in de statuten of andere openbaar toegankelijke documenten nader in te gaan op de specifieke gevolgen van het beginsel van regionaal evenwicht voor het verkiezings- en stemmechanisme; deze documenten en de wijzigingen ervan moeten bij de Commissie en ACER worden ingediend, en

— te voorzien in een toekomstige herziening van de regels inzake de vooraf toegewezen zetels in de raad van bestuur, met het oog op een geleidelijke afschaffing bij de invoering van de Grid Significance Factor.

II.6. **Wijzigingen van de statuten — Artikelen 47 en 50 van de statuten**

II.6.1. *Inhoud*

Artikel 57, lid 8, van Verordening (EU) 2024/1789 bepaalt dat netbeheerders bij de Commissie en ACER ontwerpamendementen op de statuten, de ledenlijst of het reglement van orde indienen, met inbegrip van het reglement van orde voor raadpleging van belanghebbenden. De procedure voor het uitbrengen van deze adviezen is uiteengezet in artikel 57, leden 9 tot en met 12, van Verordening (EU) 2024/1789 en is dezelfde als voor de vaststelling van de statuten van het ENNOH.

Artikel 47 van de statuten, dat van toepassing is op de wijziging van de statuten, en artikel 50 van de ontwerpstatuten, dat van toepassing is op de wijziging van het reglement van orde, bepalen dat indien het ENNOH het advies van de Commissie over de voorgestelde amendementen niet binnen zeven maanden na indiening bij de Commissie en ACER ontvangt, het aanneemt dat de Commissie geen bezwaar heeft en de amendementen goedkeurt.

II.6.2. *Advies van ACER*

ACER merkt op dat het vermoeden van gunstig advies van de Commissie niet in overeenstemming is met artikel 57, lid 11, van Verordening (EU) 2024/1789. In de verordening wordt duidelijk bepaald dat het expliciete gunstige advies van de Commissie een voorwaarde moet zijn voor de goedkeuring van amendementen. ACER beveelt daarom aan dit vermoeden te vervangen door een vereiste om een gunstig advies van de Commissie te verkrijgen.

II.6.3. *Advies van de Commissie*

De Commissie is het met ACER eens dat de artikelen 47 en 50 van de statuten niet in overeenstemming zijn met artikel 57, lid 11, van Verordening (EU) 2024/1789. De Commissie beveelt daarom aan deze artikelen van de ontwerpstatuten te wijzigen om duidelijk te maken dat amendementen op alle statutaire documenten (met name statuten, ledenlijst en reglement van orde, met inbegrip van het reglement van orde voor raadpleging van belanghebbenden) een gunstig advies van de Commissie moeten krijgen voordat de amendementen kunnen worden goedgekeurd en de documenten definitief kunnen worden vastgesteld.

II.7. **Wijzigingen in de lijst van leden**

II.7.1. *Inhoud*

Artikel 57, lid 8, van Verordening (EU) 2024/1789 bepaalt dat de lijst van leden van het ENNOH in geval van amendement door ENNOH ter advies aan de Commissie en ACER moet worden voorgelegd.

De ontwerpstatuten of het ontwerpreglement van orde bevatten geen duidelijke omschrijving van het proces voor de wijziging van de ledenlijst en gaan niet in op de rol van de Commissie en ACER in dit proces. In de statuten bepalen wordt alleen vermeld dat de algemene vergadering de discretionaire bevoegdheid heeft om besluiten of maatregelen te nemen die leiden tot wijzigingen in de ledenlijst (toelating van nieuwe leden in artikel 7, lid 1, van de statuten en artikel 2, lid 2, van het reglement van orde, overdracht van lidmaatschap in artikel 8, lid 1, van de statuten, uitsluiting van leden in artikel 10, lid 1, van de statuten en artikel 4, lid 1, van het reglement van orde, of het beheer van uittredingen in artikel 9 van de statuten en artikel 3, lid 3, van het reglement van orde).

II.7.2. *Advies van ACER*

ACER is van mening dat het ontbreken van de procedure voor de wijziging van de ledenlijst uit de statuten deze processen buiten het statutaire kader plaatst, wat tot onzekerheid leidt. Volgens ACER is dit met name zorgwekkend omdat de statuten de procedure voor de wijziging van de statuten en het reglement van orde uitdrukkelijk omschrijven (artikelen 47 en 50 van de ontwerpstatuten), maar niets zeggen over de wijze waarop de ledenlijst moet worden bijgewerkt. ACER beveelt daarom aan om in de statutaire documenten te verduidelijken dat wijzigingen in de ledenlijst, zoals toelating, overdracht, uittreding en uitsluiting, zowel bij ACER als bij de Commissie moeten worden gemeld.

II.7.3. *Advies van de Commissie*

De Commissie is het met ACER eens dat het ontbreken van regels voor de wijziging van de ledenlijst onzekerheid creëert. Daarom beveelt de Commissie aan de ontwerpstatuten en het ontwerpreglement van orde te wijzigen om te verduidelijken dat amendementen op de lijst van leden voor advies aan de Commissie en ACER moeten worden voorgelegd en het gunstige advies van de Commissie moeten krijgen.

II.8. **Ontbinding van het ENNOH — Artikel 48 van de statuten**

II.8.1. *Inhoud*

Artikel 48 van de ontwerpstatuten bepalen dat de ontbinding van het ENNOH alleen kan plaatsvinden op voorstel van de raad van bestuur en moet worden goedgekeurd door de algemene vergadering, waarbij een bijzondere meerderheid van stemmen en een quorum van twee derde vereist is, en dat de algemene vergadering de methode voor de ontbinding en liquidatie ervan vaststelt.

II.8.2. *Advies van ACER*

ACER benadrukt dat de oprichting en het bestaan van het ENNOH bij Verordening (EU) 2024/1789 is voorgeschreven om een optimaal beheer van het waterstofnet van de EU te waarborgen en de grensoverschrijdende handel in en levering van waterstof binnen de EU mogelijk te maken. Om te zorgen voor adequaat regelgevend toezicht, zoals vereist door de verordening, beveelt ACER aan in de statuten uitdrukkelijk te vermelden dat elk besluit van de algemene vergadering van het ENNOH om de vereniging te ontbinden eerst het advies van ACER en de Commissie moet ontvangen, en dat een dergelijk besluit alleen kan worden genomen indien het advies van de Commissie gunstig is.

II.8.3. *Advies van de Commissie*

De Commissie deelt de bezorgdheid van ACER over de regels in artikel 48 van de ontwerpstatuten en de ontbinding van het ENNOH.

De Commissie beveelt daarom aan de statuten te wijzigen om te verduidelijken dat de ontbinding van het ENNOH moet worden beschouwd als een amendement op de statuten tot oprichting van het ENNOH en derhalve voor advies aan ACER en de Commissie moet worden voorgelegd en het gunstige advies van de Commissie moet krijgen.

II.9. **Bilaterale overeenkomsten met waterstofnetbeheerders uit derde landen — Artikel 26 van het reglement van orde**

II.9.1. *Inhoud*

Op grond van artikel 26 van het ontwerpreglement van orde kan het ENNOH bilaterale overeenkomsten sluiten om samen te werken met waterstofnetbeheerders uit derde landen die niet in aanmerking komen voor de status van waarnemer. Deze bilaterale overeenkomsten worden gesloten door de raad van bestuur, na eenparige goedkeuring door alle leden, met inbegrip van rechtstreeks betrokken geassocieerde partners. Deze bepaling vermeldt ook dat deze overeenkomsten bedoeld zijn om informatie-uitwisseling en gecoördineerde acties mogelijk te maken.

II.9.2. *Advies van ACER*

ACER merkt op dat de bepaling er weliswaar voor zorgt dat exploitanten uit derde landen door deze samenwerking geen toegang zal worden verleend tot structuren of informatie van het ENNOH die exclusief bestemd zijn voor ENNOH-leden, maar dat het onduidelijk blijft welke specifieke informatie daarmee bedoeld wordt of hoe dit betrekking heeft op informatie die als vertrouwelijk of niet-openbaar is gerubriceerd.

ACER voegt daaraan toe dat, aangezien geassocieerde partners en waarnemers toegang hebben tot alle ENNOH-structuren, het erop lijkt dat slechts een kleine hoeveelheid informatie werkelijk beperkt zou worden tot ENNOH-leden. Volgens ACER betekent dit dat de meeste binnen het ENNOH beschikbare informatie via deze bilaterale overeenkomsten mogelijk kan worden gedeeld met exploitanten uit derde landen, hetgeen een wezenlijke impact zou kunnen hebben op de activiteiten van het ENNOH.

ACER beveelt aan deze overeenkomsten te erkennen als onderdeel van de essentiële taken van het ENNOH, in de statuten moeten worden geregeld en vooraf door ACER en de Commissie moeten worden getoetst, met name wat betreft de informatie die met exploitanten uit derde landen wordt gedeeld.

II.9.3. *Advies van de Commissie*

De Commissie deelt de bezwaren van ACER en verzoekt het ENNOH het ontwerpreglement van orde te wijzigen om daarin regels op te nemen inzake informatie-uitwisseling met waterstofnetbeheerders uit derde landen in het kader van samenwerking op basis van bilaterale overeenkomsten, met inbegrip van een duidelijk onderscheid tussen de informatie die uitsluitend beschikbaar is voor ENNOH-leden en informatie die kan worden uitgewisseld met waterstofnetbeheerders uit derde landen.

II.10. **Redactiecomités — Artikel 33 van het reglement van orde**

II.10.1. *Inhoud*

Krachtens artikel 72, lid 10, van Verordening (EU) 2024/1789 moet het ENNOH een redactiecomité bijeenroepen om de ontwikkeling van netcodes te ondersteunen. Dit comité moet bestaan uit vertegenwoordigers van ACER, het ENTSB voor gas, het ENTSB voor elektriciteit en, waar passend, de EU-DSB-entiteit, alsmede een beperkt aantal van de belangrijkste betrokken belanghebbenden.

In artikel 33, lid 5, van het ontwerpreglement van orde is bepaald dat elke netcode een eigen redactiecomité moet hebben. Voorts zal volgens deze bepaling de samenstelling van deze comités worden bepaald door middel van een transparante en objectieve procedure aan de hand van inclusieve selectiecriteria, en zullen afgewezen kandidaten informatie krijgen over de redenen voor hun afwijzing. Daarnaast bepaalt het artikel dat het ENNOH de regels voor de werking en de samenstelling van de redactiecomités zal publiceren wanneer elk proces voor de ontwikkeling van netcodes van start gaat.

II.10.2. *Advies van ACER*

ACER heeft een aantal opmerkingen met betrekking tot de redactiecomités.

Ten eerste wordt volgens ACER in artikel 33 van het ontwerpreglement van orde niet uitgelegd hoe de redactiecomités zullen worden opgericht of hoe zij zullen functioneren, en is hun rol in het proces voor de ontwikkeling van netcodes van ENNOH ook onduidelijk. Artikel 26, lid 6, van het reglement van orde maakt gewag van "advies", wat betekent dat de redactiecomités in de eerste plaats fungeren als advies- of overlegorganen, terwijl de werkgroepen de eigenlijke redactie verrichten. Het niveau of de frequentie van de interactie tussen de werkgroepen en de redactiecomités is evenmin gespecificeerd.

ACER beveelt daarom aan in het reglement van orde te verduidelijken wanneer en hoe de redactiecomités worden bijeengeroepen, tot welke documenten zij toegang zullen krijgen en hoe zij betrokken worden bij de verschillende fasen van het proces voor de ontwikkeling van netcodes, tot aan de indiening van de code bij ACER. Voorts moet het reglement van orde uitdrukkelijk de relatie tussen de redactiecomités en de werkgroepen bepalen en moeten de respectieve taken duidelijker worden omschreven.

Ten tweede verwijst ACER naar de resultaten van zijn openbare raadpleging over de ontwerpstatuten van het ENNOH ([5]), waarin wordt voorgesteld een breed scala aan belanghebbenden op de markt, zoals transporteurs, producenten, leveranciers en handelaars, te betrekken bij de ontwikkeling van de netcodes van het ENNOH. ACER is het met de belanghebbenden eens dat dit belangrijk is voor het bevorderen van transparantie en het stimuleren van innovatie.

ACER beveelt het ENNOH dan ook aan om binnen de redactiecomités een diverse groep van belanghebbenden op te nemen om de netcodes zo goed mogelijk af te stemmen op de huidige marktsituatie en technologische ontwikkelingen. Wat de samenstelling van de redactiecomités betreft, beveelt ACER het ENNOH aan onafhankelijke organen van klimaatdeskundigen, zoals de Europese wetenschappelijke adviesraad inzake klimaatverandering, in de redactiecomités op te nemen. Door hen te betrekken zou het ENNOH onpartijdig strategisch advies verkrijgen tijdens het proces voor de ontwikkeling van de regels, zodat deze worden afgestemd op de energie- en klimaatdoelstellingen van de EU en de bredere belangen van de Europese samenleving.

II.10.3. *Advies van de Commissie*

De Commissie merkt op dat duidelijke regels voor de oprichting en werking de rol van de redactiecomités in het proces voor de ontwikkeling van netcodes zullen ondersteunen.

De Commissie verzoekt het ENNOH derhalve het reglement van orde te wijzigen om regels in te voeren betreffende:

— het tijdstip en de wijze van samenroeping van de redactiecomités;

— de documenten waartoe zij toegang zullen krijgen;

— hun betrokkenheid bij alle verschillende stadia van het proces voor de ontwikkeling van netcodes, en

— de rol van de redactiecomités en de werkgroepen en hun onderlinge betrekkingen.

Voorts is de Commissie het met ACER eens dat de betrokkenheid van een breed scala aan belanghebbenden op het gebied van waterstof, waaronder onafhankelijke instanties van klimaatdeskundigen en vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld, transparantie zou bevorderen, innovatie zou stimuleren en zou bijdragen tot de klimaatgerelateerde doelstellingen van het ENNOH in artikel 57, lid 6, van Verordening (EU) 2024/1789. Het zou ook de wettelijke verplichting weerspiegelen dat de belangrijke belanghebbenden bij de redactiecomités moeten worden betrokken.

Daarom beveelt de Commissie aan artikel 33 van het reglement van orde te wijzigen om rekening te houden met dit voorstel.

II.11. **Betrokkenheid en raadpleging van belanghebbenden**

II.11.1. *Inhoud*

Op grond van artikel 63 van Verordening (EU) 2024/1789 moet het ENNOH bij de voorbereiding van zijn werkresultaten een uitgebreide openbare raadpleging houden. Het proces moet in een vroeg stadium van start gaan, open en transparant zijn en alle relevante marktdeelnemers, met name organisaties van belanghebbenden, betrekken overeenkomstig het

([5]) Op 23 september 2024 heeft ACER een openbare raadpleging gehouden over de ontwerpstatuten van het ENNOH, waarbij alle belanghebbenden werden uitgenodigd hun opmerkingen uiterlijk op 21 oktober 2024 in te dienen. ACER heeft specifiek standpunten ingewonnen bij organisaties die alle belanghebbenden vertegenwoordigen, met name de systeemgebruikers, waaronder afnemers. ACER heeft dertien reacties ontvangen die bij de voorbereiding van zijn advies in aanmerking zijn genomen. Deze antwoorden worden gepubliceerd op de website voor raadplegingen van ACER en samengevat in het evaluatieverslag dat als bijlage bij het advies van ACER is gevoegd.

reglement van orde voor raadpleging van belanghebbenden. Het raadplegingsproces biedt ruimte voor opmerkingen van belanghebbenden vóór de definitieve goedkeuring van het voorstel, teneinde de zienswijzen en voorstellen van alle betrokken belanghebbenden in het besluitvormingsproces te verwerken. Bij de raadpleging moeten ook de regulerende instanties en andere nationale instanties, producenten, netgebruikers, waaronder afnemers, technische instanties en platforms van belanghebbenden worden betrokken.

II.11.2. *Advies van ACER*

ACER merkt op dat het ontwerpreglement van orde voor raadpleging van belanghebbenden in grote lijnen de beginselen van artikel 63 van Verordening (EU) 2024/1789 weerspiegelt. Zoals ook de belanghebbenden in de raadpleging van ACER hebben opgemerkt, is het ontwerp van het reglement van orde voor raadpleging van belanghebbenden echter onvoldoende gedetailleerd en nauwkeurig, waardoor de transparantie in het gedrang kan komen en verwarring kan ontstaan.

ACER beveelt het ENNOH dan ook aan zijn processen voor het betrekken en raadplegen van belanghebbenden verder uit te werken en waar nodig duidelijkheid te verschaffen.

Wat de minimale raadplegingsperiode betreft, is ACER van mening dat de in artikel 9, lid 14, van het ontwerpreglement van orde voor raadpleging van belanghebbenden bedoelde periode van twee maanden een daadwerkelijk evenwicht biedt tussen het tijdig bereiken van resultaten voor het ENNOH en een zinvolle betrokkenheid van belanghebbenden. Volgens ACER moeten raadplegingen van minder dan één maand echter de uitzondering zijn. In dergelijke gevallen moeten belanghebbenden ruim vooraf in kennis worden gesteld en moeten de redenen voor het inkorten van de raadplegingsperiode duidelijk worden meegedeeld aan alle belanghebbenden en aan ACER. ACER beveelt aan deze bepaling uitdrukkelijk op te nemen in artikel 9, lid 14, van het reglement van orde voor raadpleging van belanghebbenden.

ACER wijst ook op een discrepantie tussen de algemene minimale raadplegingsperiode van twee maanden in artikel 9, lid 14, van het reglement van orde voor raadpleging van belanghebbenden en de in artikel 32, lid 3, van datzelfde reglement genoemde periode van één maand voor raadpleging van belanghebbenden over het ontwerp van jaarlijks werkprogramma. Gezien het belang van dit jaarlijkse werkprogramma om belanghebbenden zicht te verlenen op de geplande werkresultaten en processen van het ENNOH, beveelt ACER aan de raadplegingsperiode voor dit programma te verlengen tot ten minste twee maanden. ACER beveelt ook aan om in artikel 32, lid 3, van het reglement van orde te verduidelijken dat de raadpleging over het jaarlijks werkprogramma moet plaatsvinden voordat het advies van ACER wordt ingediend, zodat het ENNOH feedback van belanghebbenden kan opnemen in de bij ACER ingediende versie.

II.11.3. *Advies van de Commissie*

Naar het oordeel van de Commissie moeten de vorm en de duur van de openbare raadplegingen zodanig zijn dat alle betrokken belanghebbenden een eerlijke kans krijgen om hun opmerkingen te maken. In dit verband lijkt een standaardtermijn van twee maanden voor raadplegingen toereikend. De Commissie beveelt aan om, ten minste door middel van voorbeelden, in het reglement van orde voor raadpleging van belanghebbenden te specificeren in welke situaties het ENNOH het publiek voor een kortere termijn dan twee maanden zal raadplegen. Voorts moedigt de Commissie het ENNOH aan het gebruik van voorafgaand overleg te overwegen wanneer de formele raadplegingstermijn korter is dan twee maanden.

Daarnaast is de Commissie het met ACER eens dat raadplegingen van minder dan één maand uitzonderlijk moeten zijn. De Commissie verzoekt het ENNOH een wijziging aan te brengen in artikel 9, lid 14, van het reglement van orde voor raadpleging van belanghebbenden en daarin verplichtingen voor het ENNOH op te nemen om belanghebbenden vooraf in kennis te stellen en hen in dergelijke gevallen de redenen voor de inkorting van de raadplegingstermijn mee te delen.

De Commissie beveelt ook aan de bepaling in artikel 33 van het ontwerpreglement van orde inzake de ontwikkeling van netcodes af te stemmen op de relevante bepalingen van het reglement van orde voor raadpleging van belanghebbenden. Met name moet in artikel 33, lid 2, van het ontwerpreglement van orde over het projectplan voor de ontwikkeling van netcodes een verwijzing naar het reglement van orde voor raadpleging van belanghebbenden worden opgenomen.

Voorts deelt de Commissie de bezorgdheid van ACER en belanghebbenden over het gebrek aan voldoende detaillering en nauwkeurigheid in het ontwerpreglement van orde voor raadpleging van belanghebbenden, en verzoekt zij het ENNOH om, met het oog op duidelijkheid en transparantie, zijn processen voor het betrekken en raadplegen van belanghebbenden verder uit te werken.

II.12. **Diversiteit en genderevenwicht**

II.12.1. *Inhoud*

De ontwerpstatuten bevatten alleen criteria voor de keuze van de leden van de raad van bestuur, namelijk om een evenwichtige geografische en economische vertegenwoordiging van de leden te waarborgen (in artikel 29, lid 2, van de statuten en artikel 17, lid 1, van het reglement van orde). Er zijn geen specifieke selectiecriteria opgenomen voor de benoeming van andere hoge of leidinggevende functies in het ENNOH, zoals directeuren, afdelingshoofden of teamleiders.

II.12.2. *Advies van ACER*

ACER zou graag criteria inzake diversiteit en genderevenwicht laten opnemen, zowel bij de verkiezing van de leden van de raad van bestuur van het ENNOH als, indien mogelijk, de benoeming van hogere functies. Dit zou in overeenstemming zijn met de regelgevingsdoelstellingen van zowel de Europese ([6]) als de Belgische wetgeving ([7]), op grond waarvan het ENNOH zou worden opgericht.

II.12.3. *Advies van de Commissie*

Gelijkheid is een fundamentele waarde van de Unie, die is vastgelegd in artikel 2 van het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU) en de bevordering van de gelijkheid van vrouwen en mannen is een verplichting van de Unie (artikel 3, lid 3, VEU). De Commissie heeft de doelstelling van gendergelijkheid op alle managementniveaus tegen het einde van de mandaatsperiode 2019-2024 vastgesteld en zal deze waarden in de toekomst blijven handhaven.

De Commissie moedigt het ENNOH daarom aan om gendergelijkheid op te nemen als criterium voor de verkiezing van leden van de raad van bestuur en voor de benoeming van hogere functies.

Gedaan te Brussel, 4 april 2025.

Voor de Commissie
Dan JØRGENSEN
Lid van de Commissie

([6]) Richtlijn (EU) 2022/2381 van het Europees Parlement en de Raad van 23 november 2022 inzake het verbeteren van het genderevenwicht bij bestuurders van beursgenoteerde ondernemingen en daarmee samenhangende maatregelen (PB L 315 van 7.12.2022, blz. 44, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2381/oj).

([7]) Artikel 2 van de wet van 28 juli 2011, Belgisch Staatsblad van 14 september 2011.